

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Megjelen:
hetenkint egyszer, csütörtökön.
A szerkesztő lakása:
„Pestvárosánál” 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.
Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérjük az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legfőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:
a háromszoros petitor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitze Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előzetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Előfizetési felhívás

TORONTAL

1877. évi harmadik negyedére.

Tisztelettel felkérjük előfizetőinket, hogy megrendeléseiket, minél előbb megtenni sziveskedjenek, hogy a lap pontos szétküldésében fennakadás ne történjék.

Az előfizetési pénzek egyszerű póstaútvánnyal a „Torontál” kiadóhivatalához (Pleitze Fer. Pál könyvnyomdája) címzendők.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Fél évre 3 ft. — kr.
Negyed évre . . . 1 ft. 50 kr.
Nagy-Beeskerek, 1877. évi június 21-én.

A „Torontál” kiadóhivatala.

N.-Beeskerek, július 5-én.

Nem csak Magyarország, de egész Európa megnyugtatólag vette Tisza Kálmán beszédét, melyet a keleti kérdésben a képviselőházban mondott.

A magyar közvélemény hetek óta allarmirozva volt. Tisza várt, s meg-

nyugtatta a nemzetet akkor, midőn annak idejét látta.

Külömben mi már régen megmondottuk, hogy: egy Tisza Kálmán beleegyezése nélkül egy honvéd sem fogja állépni az ország határait.

A döntő körökről is jobb véleményt teremtett Tisza Kálmán. A fekete pontokat a politika egén, csak ő volt képes eloszlatni.

Szóval az ország bizik kormányelnökünkben, s hiszi: hogy ha ezután érdekeink megvédéséről lesz szó, bár ki ellen keljen is a védelmet teljesíteni legyen az bár az orosz, a döntő körök feladatának fogják tekinteni, hogy szomszédunkban a birtoklasi és hatalmi viszonyok megváltoztatását engedni nem fogják.

Igy lett ez megmondva a magyar kormányelnök által.

A szó az ember.

Tiszában a nemzet bizik; ő pedig oly hazafi, hogy az ország érdekei megvédéséért, ha szükség volna rá, állását is, bármikor szívesen feláldozza. Azért, legyünk bizalommal iránta.

A temes-begavölgyi vízszabályzó társulat közgyűlése.

A temes-begavölgyi vízszabályzó társulat által Temesvároton június 30-án tartott rendkívüli közgyűlés menetéről, melyet lapunkban időrovidsége végett teljesen nem közlőhettünk, a következőkre egészítjük ki. — Ideiglenes elnök Csávosi Ignác alkalmas beszédében elő-

terjeszti, hogy ugyan az elnöki mind alelnöki szék betöltésére nézve hivatott össze a rendkívüli közgyűlés, miért is felkéri, miszerint Baró Liptay mint korelnök az elnöki széket elfoglalnia s a választást ejtse meg.

Baró Liptay ezen eljárást feleslegesnek állítván, mert jobb kezébe ugymond az ügy letéve nem lehetne, mint van most, s felkéri a közgyűlést, hogy véleményét az által erősitse meg, hogy úgy az ideiglenes elnököt, mind alelnököt közfelkialtás útján megválasztani sziveskedjék; egy harsogó Eljen pecsételte meg a választást; az ideiglenes elnök és alelnöknek eddigi tett önfeláldozó működésükért jegyzőkönyvíleg kívánja a közgyűlés köszönetet kifejezni.

Ezután felolvastattak több községek ama kérelmük, mely szerint néhány a fizetési járulékoktól magukat felmenteni kérik, néhányan pedig az árter fejlesztett művelet ellen felszólamlanak; s ha netalan még volnának olyanok, kik felszólamlásukat írásban nem adták be, ezt most szóbelileg is tetelik.

Ezután Molnár közgyűlési tag azon indítványt nyújtott fel, hogy volt a. elnök teljes felmentése csak akkoron véssék tekintetbe, ha az általa már a múlt évi december 15-én tartott közgyűlés alkalmával javasolt és kiküldendő 3 tagú bizottság úgy a műszaki építkezések s az ez után eszközölt fizetések helyességéről, az összes érdekeltek megnyugvására, felülvizsgálati működését bevégezve, kedvező jelentésüket beterjesztették. Ezen ügy mely már a fentérintett közgyűlésen csak két szavazat által volt támogatva, már akkor mint eljettnek mondatott ki, s a jelen közgyűlésen sem volt szabályszerűleg bejelentve,

ujból elejtendő lett volna, tekintettel azonban az ügy fontosságát s több oldalról hozzászólása, határozatba ment, hogy Molnár a legközelebb tartandó közgyűlésre indítványát érvekkkel támogatva írásba terjeszse be. — Ezen vitás kérdés befejezése után egy 5 tagú bizottság választott meg, mely az árter fejlesztés elleni felszólamlásokat a helyszínén az érdekeltek meghallgatásával fogja érdemlegesen letárgyalni, s munkálatait a legközelebb tartandó közgyűléshez jóváhagyás végett beterjesztetni köteleztetik.

A régebbi vízszabályozási járulékok hátralékai három évi részletre felosztva 6-os kamattal lesznek törlesztendőek, többen a 3 év ellen felszólalva az öt évi határidőt ajánlották, azonban báró Liptay azon ajánlatára, hogy ha netalan a 3 év letelte után a befizetési határidő meghosszabbítása válna szükségessé, azt a közgyűlés a 3 év lefolyta után tetszése szerint meghosszabbíthatja s így a 3 évi határidő fogadtatott el; — határozatba ment tovább, hogy a Begacsatorna ügyében a kormányhoz felterjesztés tétessék az iránt, hogy miután a Begacsatornából csak 3000 köbláb víz lett számitva, a melylyel a Temesfolyó taplaltatni fog, a legutóbbi árvíz alkalmával pedig ennek háromszoros összege is átment s így a Temesfolyó medre mint töltési ily roppant vízmennyiséget nem bírván el, a kiömlésnek folyton kitéve leend, a magas kormány megkerestessék, hogy a Temes védőtöltések költségeihez, melyek a legközelebbi közgyűlés eleibe terjesztetni fognak, hozzá járuljon.

Végre megbízott a központi választmány, hogy szept. elejére ujjal rendkívüli közgyűlést hívjon egybe.

TÁRCZA

A mi törvényeink.

Eletképek a rég mult időkől. — Irta: Eötvös Károly. (Vége.)

Nagy tehetségű, fényes lángelméjű ember vala; máskülönbön közönséges emberi tehetségekkel nyolcz esztendői adóhátralékot nem tudott volna összeszedni.

Alig száradt meg a tinta, melylyel az árvaszék az árvek gondjait vállaimra helyezi: jön az adóvégrehajló s kezdi lefoglalni ökröm, lovam, szamaram és kecském. S mikor dolgát elvégezte: jeleni, hogy az árvek hátralékos adójának behajtását teljesíti ezuttal. Irjam alá a protokollt.

— Uram, feleltem — azok az árvek Édes Ferencnek árvai, az én ökröm, lovam pedig Keserü Ádámnak ökre, lova. Mar most mit értek én ebből az adóexecutióból?

— Így szól az utasítás! Felelé egykedvűleg.

— Értem. Hanem a közadók kezeléséről szóló törvény II. rész II. fejezet. Nyilvántartás cím 37. §. c. pont szerint a régi adóhátralékok 5 év alatt fizetendők. Mar most miért exequál engem az ur nyolcz évi adóhátralékért egy füst alatt?

— Erre felelni nincs bent az utasításban. Rettenő bátorság szált meg e gorbomba feleltre. Elhatároztam, hogy Pestre megyek s ha égföld összeszakad is: meginterpellálatom a pénzügyminisztert.

Összehívom eselédimeit utriusque generis. Ott kellett lenni meg a furulyának is.

— Gyermekek, van egy nóta, a mely úgy végződik: „Verje meg a mindenható.” Ezért a nótaért egyszer a szüretelőket kalódba akarták záratni. Megrendeltem, hogy estére nagy áldomás legyen számotokra. Daloljátok el nekem ezt a nótat.

Megzendült a dal. Elállott a kocsis s én felültem rája. Régen Pest felé járt már a mozdony, de azt a dalt még annak mozgásából is világosan kiérezém:

„Ki haladó, ki maradó,
De a vége mindnek adó,
Verje meg a Mindenható!”

Mentem Paczolayhoz. Ez bátor ember. Nem fél se a Tiszától, se a Berettyótól. Előadtam neki panaszomat.

— Jól van uram — így szólt — ön azt akarja, hogy interpelláljam meg a pénzügyminisztert. Ezt nem teszem, mert nem ér az semmit. Hanem tudatni fogom vele az ügy állását s megkérdem véleményét bizalmasan. Ez majd talán használ.

Másnap ujra mentem hozzá. Mosolygott.

Ha gorombáskodik: akkor jó kedve van, ha mosolyog: akkor haragszik; — ha haragszik: akkor udvarias; — ha nem udvarias, akkor miniszterekkel beszél; — ha figyelemmel hallgatja beszédemet: akkor másutt jár az esze; — ha szunyókál: akkor rád figyel, de nincs veled egy véleményen. Ilyen ember Paczolay. Tehát mosolygott, a mi azt jelenté, hogy haragszik.

— Nem lesz az úr dolgából semmi — szólt. Beszeltem a pénzügyminiszter úr ő excellentiájával. Ő excellentiája azt mondá, hogy a közadók kezeléséről szóló törvény IV. Resz II. fejezet 85. §-a szerint neki jogában áll a törvénynek egyik-másik részét akkor léptetni életbe, a mikor neki tetszik. Ő tehát a régi hátralékok elhalsztására vonatkozó törvényt csak akkor lépteti majd életbe, ha azokat semmikép sem lesz képes behajtani.

— Hát ez az alkotmány? kérdezém. De e kérdést bizonyára nagy ostobaságnak tartá, mert mosolyogva csak annyit szólt: „Magamat ajánlom.”

Büsan mentem kalap-utcai lakásomra. Tárczám üresedni, és szívem telni kezdett. Üresedni a pénznek, és telni a keserűségnek dolgában.

Lakásomon adóintő czédula várt. Az adóhivatal, a mely székel Józsefváros, Nagykörut, Bodzafautca Mendl-féle házban, executióval fenyeget, ha a gyöngyösi kir. adóhivatal megkeresésére 19 ft. 19 kr. hátralékos adót meg nem fizetek haladéktalanul.

A csodalokos megeméltott. Hogy talált meg engem az adóvégrehajtó? Egy év óta soha sem voltam Pesten. A postás, a hitelező, az új évi gratulálás soha se talal rám, és ime az adóvégrehajtó azonnal rám talal.

Aztán a gyöngyösi kir. adóhivatal! Mi köze annak én hozzam? Soha se voltam Gyöngyösön, se én, se az apám, se az öregapám. Mit vétettem én Gyöngyösön? Az öreg apám öregapjának öregapja volt egyszer Gyöngyös vidékén, ott vágott le egy törököt, azért kapta nemesi levelét. De hiszen ezért csak nem exequálnak. Ha mégis muszkát vágott volna le: azért talán föl is akasztanának. De a törökért! Mentem Józsefváros, Nagykörut, Bodzafautca, Mendl-féle házba.

Epen hárman valánk panaszos felek. Egy Wodiáner, egy csizmadialeány és én. Wodiáner bátran beszélt, igazságot kapott, gyorsan eltávozott.

A csizmadialeány még bátrabban beszélt. A csucsnál fogva tartott kezében egy adóintő czédulat olyan elővigyázattal, mintha eleven patkányt tartott volna farkahegyénel fogva körmei közt. Nyilván félni látszott, nehogy az az adóintő czédula valamikép hozzá érjen.

— Mi tetszik? kérdi a hivatalnok.

— Tessenek ezt a czédulát megnézni.

Odanyujta a czédulat. Azon pedig nem volt egyéb, csak az, hogy „Szoboda Teréz kőbányai születésű fizessen 4 ft. adót, különben exequálják.” A hivatalnok nagy figyelemmel elolvasta.

— Mi kifogása van e czédula ellen? kérdé a fiatal ember.

— Hát az, hogy az anyám nem Kőbányan lakik, hanem Ferenczváros, tehát utca Nr. 6. A hivatalnok fogja a tollat, kiigazítja a czédulat s nyujtja vissza a fiatal embernek.

— Tessek, most mar jól van.

— De nem jól van, mert az én anyám nem születésű, hanem özvegy czizmadia mesterné.

A hivatalnok megint fogja a tollat. Megint kiigazítja a czédulat s megint nyujtja vissza.

— Tessek, most mar jól van.

— De nem jól van, mert az én anyámat nem Szoboda Teréznek, hanem Szloboda Eszternek hívják és ő ezzel az adóval nem tartozik.

A hivatalnok most már nem a tollat fogja, hanem mely szemekkel végignéz a fiatal ember szurtos kötényén.

És végignézve a szurtos kötényen, kezébe vesz egy ötven fontos könyvet, kikeresi abban a Ferenczvárost, Ferenczvárosban a tehén-utczat, a tehén-utczában Nr. 6-ot Nr. 6-ban Szloboda Esztert.

Meglátja. Ez volt a fiatal ember szerencséje. — Mert különben abba az 50 fontos könyvbe az ő neve lett volna talan beírva. Most pedig csak annyit mondott a fiatal embernek:

— Miért fogadta el az ön anyja azt a czédulát, holott nem neki szólt?

— Hej uram, kétszer már nem fogadta el, hanem azért megexequáltak mind a kétszer, harmadszor hát elfogadta, gondolván, hogy rosszabbul így sem járhat.

Ekkor került én rám a sor. Én aztán megkaptam az információt a következő dolgokról:

- 1) hogy a gyöngyösi adóhivatal neve alatt az enyéngi adóhivatalt kell érteni; tollhiba az egész;
- 2) hogy az enyéngi adóhivatalnál ne emeljek panaszt, mert az már a világból kiarrondoztatott;
- 3) hogy én ellenem több rendbeli megkeresés van azokról az esztendőkről, a melyekben mameluk valék itt a fővárosban;
- 4) hogy e megkeresések eddig az ügyek felhalmozódása miatt el nem intézethettek, de most már el fognak intézteni hamarjában;
- 5) hogy én ezek ellen hiában mutatom föl itt nyugtáimat és adókönyveimet, mert azok itt tekintetbe nem vehetők, — végre
- 6) hogy a gyökeres orvoslást csak Ne-

pokojsiczky adófelügyelő urnál, és az alja rendelt adóhivataloknál és egyéb kivétő, beszedő, nyilvántartó és végrehajtó közegeknél találhatom.

— Akkor pedig meg nem találhatom! És mégis megtalálom. Haza mentem. Elővettem ügyvédi diplomámat. Praeclarum van benne. Ez a diploma kötelességet ró rám. Azt a kötelességet, hogy tanuljam a törvényt.

Azt a törvényt, mely a közadók kezeléséről szól. Hiszen kell lenni igazságnak, csak azt az utat kell megtalálni, mely oda vezet.

Elővettem a törvényt. Megtanultam belőle 12 §-t. A 13. §. azt mondja meg, hogy az eddigi adótörvényekből jövedőre mi maradt érvényben. S megmondja a következőleg:

„Érvényben maradnak az 1875-ik évi XXI. t. cz. 21. és 22. §§-aiban, az 1875. évi XXIV. t. cz. 10. §-ban, az 1875. évi XXVI. t. cz. 21., 22., 23., 24., 25., 26. és 27. §§-ban, az 1875. évi XXVII. t. cz. 8., 9. és 10. §§-ban és ugyanazon t. cz. 11. §-nak a), b), c), d) és e) pontjaiban, végre az 1875. évi XXIX. t. cz. 35., 36. és 37. §§-ban foglalt intézkedések azon különbséggel stb.”

A különbségre már nem voltam kíváncsi. Hanem kíváncsi voltam arra, melyek azok a törvények, a melyek jövedőre nem maradnak érvényben. Ezt megmondja a 83. §. a következőleg:

„Az 1868. évi XXI., XXIV., XXXIV., — az 1870. évi LV. és az 1873. évi VIII. t. czikkek, valamint az 1868. évi XXVI., az 1870. évi XLIX., az 1871. évi LVIII. és az 1873. évi VII. t. czikkeknek az 1875. évi XXII., XXIV., XXVI., XXVII. és XXIX. t. czikkek határozmányai után még érvényben maradt részei; végre az 1875. évi XXII. t. cz. 7. §-nak, az 1875. évi XXIV. t. cz. 10. §-nak és az 1875. évi XXVII. t. cz. 11. §-nak az ezen törvény-czikkekkel behozott adók kirovasának eddigi módjára vonatkozó rendelkezései; az 1875. évi XXVI. t. cz. 29. és 31. §§-ai és az 1875. évi XXIX. t. cz. 38. §-a a jelen törvény életbe léptetésének napjától kezdve hatályon kívül helyeztetnek.”

Igy szól a törvény.

Most kezdek én már sok dolgot belátni. Tyndall, Czibula és Nepokojsiczky urak most már nagy emberek előtem. Egy adóvégrehajlót többre becsülök mint egy képviselőt. Ők annyit tudnak, a mennyit én soha se tudok megtanulni.

Egy hétig tanultam ezt a két §-t. A másodikon napon földhöz vágtam a sapkámat. A negyedik napon földhöz vágtam a diplomámat. A hetedik napon földhöz vágtam a törvénykönyvet valamennyi §-val egyetemben. — P. N.”

Több tárgy nem lévén, a közgyűlés 1 óra után az elnök által berekesztetett.

Panaszok a közönség köréből.*)

Nagy-Jécsa, július 1-én.

A nagy-jécsai iskolának 3-ik osztályában történelemnek rövid és lelkiismeretes vázlatát.

Látva, hogy t. kartársaim ügyemet felkarolják, kényszerítve érzem magam az osztályomban történelekről itt lényeges leírást adni.

A helybeli iskola tanács által az ez évi tanoncz vizsga mult hó május 12-re vala kitűzve, a mely határozott napon a fent említett iskola tanácsán kívül mint vendégek a közönségi előjáróság, a tanító testület és egynehány a tanügyet kedvelőkön kívül a helybeli segédlelkész úr is megjelent, reggeli 9 idő tájban. A vizsga folyamata következő vala: Az imádság befejeztével elnök úr felkérte Ambrus urat, mint hitoktatót, a vizsgát tárgyával megkezdeni. Ambrus úr felele: „En nem tartok a hittanból vizsgát.“ — Ezen valóban meghökkenő feleletre az elnök úr felkérése következtében én kezdém meg a magas m. kir. tanügy miniszteriumtól a 3. osztály számára előírt tantárgyakból a vizsgát.

Osztályomban 149 tanköteles gyermek ül. Az olvasás, mivel minden tanonczot felhíttam, káplány urnak soká tartott. A nyelvtannal reverendissimus jogtalanul bele szőtt, szavakat elválasztott és mondatokat diktált. Szakértelmiségének bizonyítására a következő két mondatot íratla le: 1. Die Philosophie ist eine schöne Wissenschaft. 2. Filipp, Karl und Johann lernen gut. — Ez utóbi mondatnál hibának nyilváníta, hogy a fia e tulajdon nevet „Filipp“ nem „Ph“val és „Karl“ nem „C“vel írta. Indulatszót 3—4 felcserélt név alatt követelt. — Természetrajznál kikérdeztél — a mennyiben az olvasmányokban rejlett anyag azt kívánja — egyszerre magyarok története jutott eszébe, hangsúlyozva azon agya rémült képzelését, hogy ő mint törvényes tagja az iskolásoknak jogosítva van ezen tárgy examinálását követelni. — A zavar itten legfőbb fokát érte el. En a közönség részéről az iskolásokba vagyok választva, s kérdésemre, hogy ő miért nem tart vizsgát tárgyából — mellekesen jegyzem meg itt, hogy iskolámban két három év óta nem vala még a hittanból vizsga — egyszerűen azon feleletet adá: „ahoz semmi köze.“ — Elnök úr értésére adá hitoktató urnak törvényellenes eljárását, felkérvén őt és az iskolások tagokat a tanteremből kijönni, s kint e tárgyon tovább értekezni, mire Ambrus úr megfutamodott. — Ezek után a tanterembe visszatérve a vizsgát tovább folytatódott s végét érte délután 1 órakor.

Nem tartom szükségesnek e lapok t. olvasóinak törvényezikket idézni annak bizonyítására, hogy mely esetekben lehet egy segédlelkész rendes tagja az iskolásoknak, sem pedig arra, hogy történelem elő van-e írva a népiskola 3. osztály számára vagy sem. A vizsga eredményére vonatkozó: a közönség részéről egy bizalmi okmányal lepettem meg, és az iskolások május 28-án tartott havi gyűlésében teljes megalékedését és köszönetét fejezé ki, mi jegyzőkönyvileg felvettettél s mindenkoron megtekinthető.

Zárókérdésem megemlítem még, hogy annak idején még terjedelmes felvilágosítást — a tekintetes szerkesztőség engedelmével — adandok — Maradtam honfűi tiszteléttel

Bohn Károly,
néptanító.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Antalfalva, június 25-én.
Tisztelt szerkesztő úr!

Folyó évi június 21. és 25. számú becses lapjában Tyahun János, antalfalvai 1-ő osztályú fi- és leánytanító urnak egy, antalfalváról f. hó 17-én kelt levelét olvastam, melyben a tanító által a tanköteles gyermekekre alkalmazandó testi fenytést pártolja, s e tekintetben nézeteit előadja.

Nézeteinek elősorolásában azonban oly körülményeket megpendített, melyek személyemet érintik, s habár névleg megnevezni ki tudja mi okból szükségesnek nem találta, én tökéletesen megértetem, s e támadást ellenem irányzottak tekintem!

A tanító úr támadásai abban állnak, hogy az általam egy tanító ellenében elkövetett eljárásomat rosszalja.

Ennek következtében tehát első sorban kötelességem tartom, eljárásomat a T. cz. közönségnek megbírási végett egész terjedelmében előadni, s ennek megtörténte után ellenesrevételeimet a tanító úr további nézeteire tenni.

Van szerencsém tehát tisztelt szerkesztő urat barátságosan megkérni, miszerint soraimnak becses lapjában helyt adni sziveskednek. A tényállás a következőkből áll: Debelyacska községében Erdei Sándor, legidősb osztályú fitanító azon gymasztiicus gyakorlatot művelt, hogy valamennyi, osztályába járó 83 gyermeket testileg megfenyítette, t. i. mind egyik gyermekre nádpálcájával sajátkezűleg egynehányat vert.

Hogy ezt miért tette. — következőkből kiviláglik.

Egy asszonyiságnak (kinek, mellekesen legyen mondva, hallomás szerint Erdei tanító úr udvarol) egy virágcserepből a virág eltűnt. Erdei tanító úr azon nézetben volt, hogy ezen csint senki más, mint egyik a gyermekek kö-

zül követte el, és pedig csak is az ő osztályába járók közül.

A gyermekeket felszólította hogy mondják meg a bűnösnek nevéit, s minthogy a szegények vagy nem akarták elarolni pajtasukat, vagy — a mi hihető, nem is tudták hogy ki a bűnös, hallgáltak. — Erdei úr ezen siker-telen fellépéseért jónak találta, valamennyi 83 gyermeket testileg megfenyíteni. Ezen eljárásánál azonban óvatossággal élt, és az előbb-kelebb gyermekeit kisebb mérvben, illetőleg gyengébben, a szegényebb sorsuakat azonban egész hévvel sujtotta, mi a kerül. orvos úr által előttem eszközölt testi vizsgálatnál kiderült.

Ezen durva eljárás tudomásomra kerülvén, kötelességem tartottam ezen tanító ellen azonnal a vizsgálatot elrendelni, egyszersmind őt állásától felfüggeszteni, s eljárásomról, valamint a vizsgálati eredményről szóló jelentésemet megynék kir. tanfelügyelő úr ő nagyságának további kegyes intézkedés végett elő-terjeszteni.

Ez tehát a tényállás!
Az eljárásom eredménye t. i. végeredménye mi lehet? —

Vagy törvényes, és akkor meg lesz erősítve és a további vizsgálat folytatni fog, vagy nem, és akkor tanfelügyelőnk ő nagysága, ki egyébiránt nézetem szerint első sorban van hivatalba eljárásomat megbírálni, további intézkedéseit mindenesetre velem közölni fogja, s ha eljárásomat rosszalná, határozatot megsemmisítheti és a felfüggesztett tanító urat hivatalába visszahelyezheti.

Ez tehát a dolog menetrendje. De ügyet kiferdíteni és szarvas okoskodásokba kifakadni helyesnek, férfiasnak, de igazságosnak sem tartom; de legkevésbe sem tartom Tyahun János tanító urat hivatalba, eljárásomat megbírálni s ezt érvek és indokok hiányában fel-tűnési vizsketelegnek és hatalmi fitogtatásnak nyilvánítni, és pedig annál kevésbé, mert mint tanító érdekelt fél, — önzetlenséggel nem bír.

A mi pedig azon szerény tanácsát illeti, hogy egy kis fáradságot vennék magamnak, a testi fenytésre vonatkozó iskolai törvényekkel megismerkedni, erre nézve megkeresem t. Tyahun urat, miszerint sziveskedne velem, úgy a t. cikket mint annak §§-ait tudatni, mert a kifejtett legnagyobb fáradságom dacára, sem az 1868. évi XXXVIII. t. cikkben, sem pedig a polgárosított határőrvidékben meg jogérvényben lévő, és iskolai közköztetés tárgyában kibocsátott szabályrendeletnek §§-aiban sem találhattam.

Áttérve most már Tyahun úr által a neveléstani szempontból testi fenytékről kifejtett nézeteire, nem mulasztatom el Tyahun urnak sajnálatomat kifejezni az iránt, hogy mint szakértő ember, ily kevés mértékben jelét adta szakértettségének.

En nem vagyok tanító, neveléstani szempontból tehát szakember sem; de azt, hogy egyik vagy másik tanító úr törvénytelenséget követett-e el vagy se, akkor, mikor 83 gyermeket megvirgácsolt, — meggyőződéseim szerint nem a neveléstani, hanem a buntető törvényntani szempontból bírálandó meg.

Egyébiránt ki tudja hogy a neveléstani szempontból is, nem szükséges volt-e a virgácsolt debelyácsi tanítót felfüggeszteni. Tyahun János tanító úr azt legalább nézet előadásában a lehetőség alól meg ki nem zárta! De tekintünk meg a dolgot másik szempontból, vizsgáljuk meg az esetet magát. Hisz Tyahun úr a debelyácsi eset érdekében szó-lalt fel!

Vagy talán elvből? —
No de mindegy az, hogy 83 gyermeket meglelt virgácsolta, — az tény.

Mondja meg tehát Tyahun úr hogy mi a tanulsága a fenti ténynek neveléstani szempontból?

Mondja meg, hogy az ön által három fokra szabott büntetés közül melyik volt a jelen esetben alkalmazható, és miután ön harmadik helyre tette a testi fenytést, van e tudomása hogy a 83 gyermeknek mindegyike az első és második fenytésen túlment, hogy az nem használt és hogy a végsőhöz folyamodnia kellett a debelyácsi tanító urnak.

Megvan-e neveléstani szempontból győ-ződvé, hogy nevezett tanító helyesen, igazságosan járt el?

Nem teszem a kérdéseket mert feleletet várok, hanem hogy azok felett gondolkozom. Ki tudja minő jó tanulságot vonhat belőlük! — A mit engem illet, én határozottan kijelentem hogy Erdei Sándor tanító úr eljárása erkölcs-telen és igazságtalan.

Midőn ezt kimondom, önnek a neveléstani szempontból való nézeteit elvetem!

Erkölcstelen a tanító úr eljárása, mert az egész osztályt büntette, gyalazta meg; mert nem tudta ki a bűnös, és még is mindegyiket megfenyített, és mert a bűnöst és büntelent egyaránt és egyformán testi fenyték alá vont! Igazságatlan, mert a 19-ik század mára a falusi tanítóktól is megkivánja hogy annyira felvilágosodottak legyenek, hogy tudjanak hogy a büntetésnél első a bűnös kitűdása, és azután a büntetés kiszabása és alkalmazása.

Mit tett a Tyahun úr védenze?
Ugyan azt, úgy-e? — igen, de csak megfordítva!

Ütötte, verte, hogy a bűnöst kitűdhassa, és mert még is a bűnöst büntetni akarta, nehogy valamikép a bűnös kimaradjon, — megvirgácsolta az egész osztályt.
Hogy tül tett a tanító úr az illető pajkos fiúk vagy gyermekeken az áll, hogy tül tett a törvényadta hatás körén is, az még inkább áll.

Mondja meg tehát Tyahun úr, hogy neveléstani szempontból mikor büntettetik valaki és mikor bűnös? —

Akkor büntettetik mikor bűnös, vagy akkor bűnös mikor büntettetik?

Törvényes fogalmak szerint először itél-nek és azután akasztanak.

Lehet hogy Tyahun János urnál neveléstani szempontból másképen áll!

Midőn tehát a felle vezetni vélt igen tisztelt közönség tájékozásúl ezen, soraimat önnek — habár véleményem szerint alácsúztatott — nézeteire felelni kötelességemnek kitűztem, végezetül csupa udvariasságból viszonozom én is egy kis tanácsal tanító urnak, mely pedig következőkből áll:

Kívánatos hogy azok, likre a tanítás szent ügye bizva van, kiknek a szülőik gyermekeit azért adták oda, hogy őket minden jóban és jó erkölcsökben részesítsenek; belőlük jó hazafit, jó polgárt, de mindenképp derek embereket, az alkotmányos országban az emberi méltóság öntudatával alkotmányos szellemben neveljenek!

Hogy megtudják hogy Magyarország nem — Szibéria. —

Neveléstani szempont nem — ostornyél!!!

Stojanovits Vazul,
szolgabíró.

Antalfalva, július 1-én.

Tek. szerkesztő úr!

Alázatosan kérem méltóságosk a következő cikket becses lapjába felvenni.

Magyarosodás magasztos eszméje.

Ajánlva a folyó évi július 17., 18. és 19-én Resiczán tartandó delmagyarországi tanító ügylet figyelmébe.

Magyarország nem volt de lesz. A nagy férfiu és bölcs mondata, fájdalom még nem teljesült meg, sőt épen jelen pillanatban nagy veszélyhöz közelednek hazánk felé, melyet azok elárasztani törekcsenek, s hazánk élete veszélyeztetve van.

E vészjósló fellegeket, csak azáltal képesek vagyunk magunktól elhárítani, ha egyet-értve, közös erővel dolgozunk a haza felvirágoztatásán. Azonban ezen egyetértés, hazánkban a nép különféle néposztályaiiban még nem létezik, s ez a baj onnan veszi eredetét, hogy sokan a magyar nyelvet mint állam-nyelvet nem értik, mások ha értik is ferde felfogásuk szerint idegenkednek tőle, s más hatalom alatt, törekcsenek jöletüket keresni. Jelenleg tehát nagy feladat jutott a magyar néptanítónak, a melytől e tekintetben a haza felvirágoztatására legtöbbet várhatni. Egész hévvel tehát hozzá kell fogni a nagy munkához, a mely némely helyeken már is szép eredményt mutathat fel, de a volt határőrvidéken még alig kezdődött meg. —

Itt van tehát alkalom a néptanítónak buzgón fáradni, hogy hazánkban minden ajku nepe, a haza nyelvvel megismertessék, s ezáltal a haza s közjó iránti szeretet előmozdítassék. — Mert csak így hazánkban minden ajku fia, boldognak érezni fogja magát, s egész hazánk, nem lévén bel-ellensége fel fog virágozni.

Ezen rövid bevezetésemnek az volt a célja, miszerint f. é. július 17., 18. és 19-én Resiczán tartandó általános delmagyarországi tanító gyűlés figyelmét felhívjam, miszerint magáéva tegye azon magasztos eszmét, a mely miatt már több felvidéki megye, folyamodott az országgyűléshez, hogy a magyar nyelv a néptanításban kötelező tantárggyá emeltessek, s a mennyiben előírt mint indítványozó, felmerülő akadályok miatt még nem jelenhetne, megvitátna egyszersmind azon módot is, mely által lehetne, a magyar nyelvet leg-sikeresebben a nem magyar ajku iskolában is tanítani.*)

Tyahun János.

Petrovselon, június 25-én.

Tek. szerkesztő úr!

Tökéletesen meg vagyok győződve, miszerint tekintetesség szivesen megnyitja becses lapja hasábjait, oly cikkeknek, mely kedvez hazánk törvényeit támogatja és védi.

Sajnos de igaz! a mi e folyó 14-én ezen község irodájában történt és a minek én szemtanúja voltam; t. i. az érintett nap délutánján egy községi esküdt a bírót interpellálván egy igen fontos községi ügy megfajtése végett; a bölcs bíró legelőször válaszólván úgy mint; „te részeges disznó neked ahhoz semmi közöd nincs“ — ezen rövid válasz után persze elkezdődött a szóváltás és verekedés, és ime az okos és bölcs bíró nagy óriási erejében bizván, nevezett esküdtet torkánál megfogván az irodából kiakarta dobni, — de nem bírta, — mert az esküdt egy derék erős ember, a szegény bírót annyira eldobta magától, miszerint ez 10—12 lépésnyire esedt.

Egy másik tette a bírónak, ismét bölcsességét mutatván; t. i. mily hatalmas van egy bírónak: Junius 24-én mint szokás a fel-ozsolt határőrvidékben, minden vasárnap az ugynevezett parancsot (Вѣдѣл) osztotta ki a másodbíró, — mert ő maga semmit sem ért, — különben szegénynek tudója faj, nem bír 60—70 összegyűlt embernek eleget kiabálni, — háta mögött egy szegény ember állt, s a midőn a hátralekös adófizetőket fizetésre intették, nevezett szegény ember a jelenlegi rossz állapotot említé, a község gazdája, t. i. a bíró (mert hát mint említém, tudóbeteges), a szegény embert öklével torokba, fejbe s mellbe kezdé ütni; s az még nem volt elég, hanem torkon fogta, s annyira belökte az iro-

*) Ha valaki ily fontos indítványt tesz, annak személyesen is meg kell jelenni a tanító gyűlésen. Az indítvány megtételét mi is helyeseljük. (Szok.)

dába, hogy a szegény a milyen nagy és hosszú volt orrára bukott s megvérezte magát.

Tehát az ilyen komoly és barbaris eljárás egy községi bírónak a szegény lakosság iránnyában, még a legerősb börtönben sem történik élethossziglan elítelt rabbal; csak is talán a híres bakonyai erdőben, az ott keresztül utazandókkal kirablásuk esetén történhetik ily czudar bánásmód.

De térjünk egy kissé vissza! én a mit csak tudom mostanig mindég hivataloskodom, édes hazánk törvényeit mindig tanulmányozom, de biz én sehol sem találtam fel oly paragrafust, t. i. hogy ennek a petrovselói bírónak ily pasa forma hatalma legyen engedve; de meglehet talán, hogy ezen községi gazda és bíró, valami más törvénnyel bír, a mit vagy maga szerkesztett, vagy pedig a vadak országából hozatta magának; mert csak is oly formán cselekedhet itt a mi szegény népeikkel, és én arról nem tudok semmit, akkor hibáztam és bocsánatot kérek. — Tanácsosnak vélem azt (ha valaki talalkoznék) ezen urat és gazdát t. i. bírót, kérdőre vonni, hogy vajlon mily törvénnyel bír, honnan vette azokat? s ha ez nem volna, őt azon törvényekre utasítani, a melyek nálunk divatoznak; — de én abban a hiszemben vagyok, hogy vannak hazánkban olyanok, a kiknek jogukban áll, de szent kötelességüknek is fogják azt ösmerni, az ilyen tettek megállítását eszközölni, megbüntetni és itteni szent törvényeinket hazafiulag védeni, mert hát ugy is eléggé vannak szegény pór népeink a bajban és szegénységben, ime az árvis, rosz termés, a sok adó s a t. nem kell annak még az útszűrés, mert meg van az már az istentől is verve, az pedig tehát a legnagyobb verés.

Törökjünk tehát ily czudar bánásmódot a mennyire lehet elhárítani s megfékenni.

Egy szentanu.

HETI SZEMLE.

A háboru színhelyéről. Az oroszok előnyomulása az Al-Dunan Görögországot is actióra szólítja. Egy tegnapi kelt athéni távirat jelenti, hogy a görögök Corfuban a török hadi-szállítmányokat lefogalták. A török ügyvivő Photiades bey tiltakozó jegyzékében kijelenti, hogy a török flotta utasított a szállítmányok visszavételére. — A görög páncélos hajók s a török flotta közt már haduzenet előtt könnyen harca fejlethetik ki Corfu előtt. — Szerbia is csak azon pillanatot lesi, mikor az orosz hadsereg zöme állást foglal a Duna jobb partján. Szerbia actioha lépése is elhatározott dolog. — Az oroszok Dobrudzsában mind előbbre hatolnak. Zimmermann tabornok hadtestével azonban csak lépésről-lepésre haladhat előre. Egyes pontokat (Hirsovat, Baha-dagh) megszállnak ugyan a muszka csapatok s előőrseiket már Küszendze táján lajlok szagldozni. De a hadtest zöme, melynek hivata-sa lesz a cernavoda-küszendzei vonalat áttörni, még Dobrudza északi részében mozog s hosszú időbe fog telni, míg Zimmermann tabornok a 30—40 ezernyi török haderővel az említett ponton döntő harcba bucsátkoz-hat. A törököknek ez idő alatt alkalmuk lesz küszendze-czernavodai védvonal megerősítésére mindazt megtenni, a mit eddig elmu-lasztottak. — Junius 28-án az oroszok a Duna több pontján megkísérlették az átkelést. Sander czár jelen volt Turnu Magurellinél, midőn a IX-ik orosz hadtest Nikopolival szemben csatát kezdett, hogy az átmenetelt kérésza-kolja. A törökök azonban Nikopolnál nagy előkészülettel fogadták az ellenséget úzei-kei, folszerelt erődítményeikből s védsánczaik-ból teljesen urai voltak a helyzetnek s meg-hiusítottak az oroszok kísérletét. — Ugyanaz nap Limniczánál hir szerint 30.000 orosz kelt át Sistovába. Az átkelő VIII. (Radetzky) had-test nagyon csekély ellenállás talált e pon-ton s az addigi távirati jelentés szerint cse-kei mérvű küzdelem foly a néhány század török partú véderő, s a Radetzky hadtest közt. — Ruszcsuk és Gyurgyevo közt szintén pusztító bombázás folyt. — Az ázsiai harc-ztéréről a mult héten kedvező tudósítások ér-keztek. A muszka nagy vereséget szenvedtek Delibabánál, Karsnál, Batumnál és Szam-acza-Tepeszitnél. Mukhtar pasa Ze-vinnél szerzett nagy diadalt a török fegyve-reknek. — Az oroszok vesztesége az ázsiai harczteréren a mult heti adatok szerint 9800 ember halottakban.

Itthon. A delegatiók idei ülészakán, mint felhivatalosan jelentik, Andrassy gr. köz-sök külügyminiszter úr, elter az utóbbi évek-ben követett gyakorlatról s a két vagy három évig nélkülözött vörös könyv ujra meg fog jelenni az előterjesztések közt. — Különösen a monarchiánk és Angolország közti viszonyra vonatkozólag érdekes okmányok lesznek ab-ban. — A mult hét legnevezetesebb eseménye volt Tisza miniszterelnök nyilatkozata a keleti politika kérdésében, melyben a miniszter-elnök hangsúlyozá, hogy a monarchia osztrák-magyar politikát követ, igéreteket egyik félnek sem tett, melyek érdekében szabad fejleményét gátolnák, — s hogy a kormány távol van minden foglalásoktól s a területi jog meg-másításától a Balkán szigetén.

Szerbia. A szerb miniszterium tagjai június 28-án Kragujeváczba utaztak, hol a Skupstina fog megtartani. Szombaton Milán fejedelem és Riszics és Slefcsco követék őket. A skupstina rövid ideig fog ülésezni; fő-tárgya lesz a budget tárgyalása és a pénzügyi állapotok javítása.

Franciaország. A francia kormány-nak a „Pol. Corr.“ levelezője szerint az a leg-nagyobb aggodalma, hogy a keleti viszonyok

*) Az e rovast alatt közölt cikkekért nem vállal fele-lősséget a Szok.

fejlődése folytán Anglia és Ausztria is kénytelen lesz a passivitásból kilépni, s actiót kezdeni. — Attól félnek, hogy ha a nagyhatalmak mind lekötve lesznek a keleten, Franciaország a németekkel gyűl meg a baja. Azert Parisban nagy ijedséget kellett azon mult heti hir, hogy Beesben és londonban is nagyobb mérvű hadi készületek folynak. A francia kormány nagyon megörült tehát, midőn megtudta, hogy Ausztria csak olyan elővigyázati intézkedéseket tervez, minőket minden államnak meg kell tennie, midőn a háboru az ő határaihoz közeledik. Egyebirant — írja levelező — külügyi hivatalunk tudósításai az Ausztria és Oroszország közti viszonyról jó idő óta igen megnyugtatók, s a legelőkelőbb társadalmi körök itten időző tagjai is, ugyane szellemben nyilatkoznak. Levelező szerint az angol részről tervezett két millió font sterlingnyi hitelkötésnek nincs jelentősége, mert India számára fog keretni. A hangulat Angliában igen békés s a kormány elveszítene a parlamentben rendelkezésre álló nagy többséget, mihelyt actióba akarna lépni. Ezt levelező állitól egy jelentékeny parlamenti tagtól tudja.

Anglia. Tájékoztatóul az angol kormány nevezeti iránt közöljük a következőket. Az alsóházak Gourleynek a sueti csatorna ügyét illető kérdésére Sir Strafford Northcote pénzügyminiszter azt felelte, hogy a porta választat brit kormányának ez ügyben hozzá intézett közlésére Layard mult hó 21-kén kapta meg; a külügyi hivatalhoz az tehát teljes szövegében nem érkezett meg még; de tartalma, mint táviratilag ismertette van, az hogy a porta csatlakozik az angol kormányhoz azon nézetéhez, mikép a csatornán minden semleges hajó szabadon átjárhat. De tekintettel a csatornában vagy bejáratán lehető ellenségeskedésre, a porta azt mondja, hogy mivel a csatorna az ottomán birodalomnak képezi részét, nem engedheti oda az ellenség hajóit s s lépéseket tett arra, hogy a csatorna két bejáratát az ellenség hajóitól megvédi. A ház asztalára letett iratok — folytatja Sir Strafford — mutatják, hogy az orosz kormány elhatározta, mikép Egyiptomot nem vonja be hadműveletei körébe, s hogy nem fogja elzárni, megszakítani, vagy fenyegetni a csatorna hajózását. Az angol kormány tehát, ily körülmények közt, nem tartja szükségesnek intézkedéseket tenni a csatorna és környéke oltalmazására, a mennyiben bizik az orosz kormányon erre néve tett ígéretein. (Helyeslés.) Az ázsiai harcziéren levő Sir Arnold Kemball ügye is ezen ülésen került szóba, egy képviselő a „Daily Telegraph” azon, lapunkban is között táviratát hozva föl, mely szerint a brit katonai attaché tényleg résztvett a delibabai csatában s az üldöző kózsok elöl csak lovának gyorsasága által menekedett meg. Bourke külügyi államtitkár azt feleli, hogy erre néve értesülése még nincs, de Kemballnak utasítása van a török hadsereg operatív figyelmét kísérni s ezeknek eredményéről jelentést tenni, ott elfoglalandó állásra néve pedig saját discretióját követni. Semleges állam küldötteként kell szerepelnie, s az egyes katonák esetleges kihágásait a török hatóságoknak följelenteni. Hasonló utasításokat kaptak a török hadsereget kísérő többi angol tiszték is.

Oroszország. A czár proclamatiót intézett a balkáni bolgár néphez. E proclamatiótól a „K. N.” a következőket írja: A czár, mindjárt proclamatiója elején egész nyíltan és határozottan mint a keleti keresztények protectora lép fel. Eltérőleg a történelmi tényektől, azt állítja, hogy Szerbiát és Romániát Oroszország befolyása és fegyverrel segített politikai létéhez. Nyomban erre kijelenti, hogy Oroszország rokonszenvét keleti hitokronai iránt az idő s a körülmények nem változtattak meg, s Oroszország ma is ugyanazzal a szeretettel és gondoskodással viseltetik a Balkán-félsziget „nagy keresztény családjának összes tagjai iránt.” — Az orosz czár proclamatiójának ily fellépése homlokegyenest ellenkezik az európai szerződéseknél mind tartalmával, mind szellemével, mert a szerződések, megszüntetve Oroszországnak minden egyoldalú védnökségi igényét, a keleti keresztényeket a nagyhatalmak protectoratusa alá helyezték. Oroszország tényleg úgy beszél, mint ha összes Európa akartának letéteményese volna, s mintha nem is léteznék más hatalom kivüle, melynek színté vannak érdekei és érdemei a keleti keresztények sorsát illetőleg. A proclamatió további folyamában különösen Bolgarországgal foglalkozik s ha nem is nyújt teljesen világos programot arra néve, minő jövőt szánt ez országnak az orosz politika, mégis sokat, az elégnél többet elárul Oroszország aspiratióiból. Oroszország nem úgy lép bolgár földre, mint szabadító, ki egy elnyomott népet nagylelkűen önmagának akar visszazárni, hanem úgy jön mint úr, ki otthon érzi magát s birtokba veszi s szervezi és rendezi egy ideig mások által bitort örökségét. Nem mondja ugyan a proclamatió sehol egy szóval sem, hogy az oroszok nem szándékoznak többé teljesen kivonulni Bulgáriából, — nyílt mondaní az orosz diplomacia nem tartaná tanácsosnak. De a proclamatió egész tartalmából kitűnik, hogy az oroszok Bulgáriából teljesen kivonulni alig szándékoznak s minden esetre igen hosszú ideig tartó occupatió lebeg szeméink előtt. Az orosz czár kijelenti erős akaratát, lassanként rendet és jogot léptetni a rendellenesség és önkény helyébe. A mohamedán bolgárokhoz fordulva, fenyegetőleg hangsúlyozza, hogy az elkövetett rémtettek elfeledtetni nem fognak; „de — ugymond — az orosz hatóság nem teendí felelőssé valamennyit egyesek hibáért.” — Azután ismét a ke-

resztény bolgárokhoz inténi szavait. Egy szóval sem említi, hogy saját belátásuk és érdekeik szerint rendezhetik közügyeiket, hanem úgy beszél hozzájuk, mint kiskorú s önkormányzatra képtelen néphez. Inti, hogy tegyék félre belviszályukat, és sorakozzanak egyetértőleg az orosz zászló körül. A mely mértékben az orosz csapatok az ország belsejében előre haladnak, azon mértékben szabályszerű organizatió lép a török hatalom helyébe. — „Benszultott lakosok fognak felhivatni, hogy abban, külön hatóságok fensőbb vezetése alatt, tevékeny részt vegyenek.” Végül következőleg inti a bolgárokat: „Engedelmeskedjétek az orosz hatóságoknak, kövessétek híven ezeknek intézkedéseit, ebben fekszik erőtök, udvotok.” Az orosz befolyás és az orosz fegyver a proclamatio kiindulási pontja, az orosz uralom annak végeconsequentiája. Minő alakot fog ez öltetni? egyenes annexiót, vagy secundogeniturát tervez-e az orosz czár Bulgáriában, az a proclamatióból nem vehető ki, de hogy Bulgária orosz függésbe fog jutni, az kérdést nem szenved.

Törökország. Az „Egyetértés”-nek Konstantinápolyból hivatalos forrás nyomán a következőket táviratozzák: Konstantinápoly, június 25-én. A boszniai parancsnok Velieddin pasa több hivatalos suronye értesíti az itteni kormányt, hogy a határvonalon fellállított osztrák csapatok, a nemzetközi jog és a kiharított semlegesség nyílt megszegésével összejátszanak a boszniai felkelőkkel s a határok átépésével gyakran lönek a török katonákra. A török katonaság fegyverei használatá nélkül vonul mindíg vissza. A parancsnok utasításokat kér e mind gyakoribb támadások ellenében. Az osztrák katonaság az ellenséges magatartása rendkívül rosz vert szül a bécsi udvar politikája iránt a portálnal. Legközelebbi értelemjegyzékben fognak panaszt emelni a népjog és megsértése ellen. — Ruszcsok, június 26-án. Jelentés érkezett szavahihető oldalról, hogy az orosz főhadiszállással Rodich Dalmat helytartó közvetlen összeköttetésben áll. E napokban Rodichra czimezve Ragusaba nagy csomag szlav proclamatiót indítottak utnak külön levéllel Rodichhoz. Egy megbízott azonnal személyesen ment Konstantinápolyba értesíteni a külügyi hivatalt e nevezetes körülményről. Itt meg vannak győződve, hogy Rodich a panszlav bizottság tagja. Ha nem kormányavall egyetértébe intézkedik: akkor Dalmatiában a legroszabbtól tarthatni. — Konstantinápoly, június 25-én. A montenegrói hadi parancsnokság tudósításai kétségtelemre teszik, hogy Rodich Dalmat helytartó a legbensőbb összeköttetésben áll a celtineyi fejedelemmel. Biztos adatok vannak kéznél, hogy Rodich visszael a hatalommal, mely reá van ruházva. A montenegróiak hadmozdulatai Rodich tudavál és közreműködésével folynak. Rodichot osztrák utvelekekkel ellátott kémek értesítik a török sereg mozgulatairól. A montenegróiak töle kapják a legmegbízhatóbb híreket és a leg részletesebb tudósításokat. Az osztrák határ képezi a montenegróiak hadjáratának legfőbb stratégiai básiat. Életmi szerrel, fegyverrel és póterével innen látják el őket. E hitelesen megerősített hírek roppant izgatottságot idéznek elő a török kormánykörökben. — Y.

HIRHARANG.

* Egy új neme az éllemességnek.

E lapok szerkesztőjével történt meg e tavasz folytán, hogy a helybeli színházban egy izraelita kereskedő-szolgálatot kihívó viselte miatt arcul ütött. Öszintén megvallva az illető szerkesztő a tulszigorú feddést elhamarkodta, mert később látta át, hogy másképen is vehetett volna magának elégteltet a kihívó viselést. Sorsát azt mondják senki el nem kerülheti. Így hozta a szerkesztőt is össze a véletlen a kissé szigoruan megbüntetett szerkesztővel. Ugyanis a szerkesztő rezeptét adott által a megkeresztelt ifjú gazdája számára; melyet ő vetett által; s itt jutott eszébe azon gondolat, hogy a sértezt most vissza fogja torolni, s vissza is torolta, mert a rezeptét úgy mérte, hogy az 17 méter-mázsával kevesebb lett, mint ahogy kellett volna.

*** A rozsa.** E lapok szerkesztőjének a mult hét folytán alkalmá volt látni Zombolya vidéken a vetéseken az oly sokat emlegetett rozsdát. Öszintén megvallva ily nagy csapást nem gondoltunk, mert vannak határok, ahol a buzában annyi kar van, hogy azt learratnani nem is érdemes. A fentevezett vidék a mult év folytán is termést nélkülözött; jelenleg szintén oly helyzetbe jutott. A rozsa vidékünkön is kisebb-nagyobb mértékben megvan. S így nem esoda, ha a jó terméshezi remények is eloszlottak, szóval nincs alkalmunk örvendeteset írhatni.

*** Juliális.** A kereskedelmi ifjuság által segély alapja javára rendezett táncmulatság a helybeli kincstári erdőben igen szépen sikerült, s azt hisszük, hogy az alap javára is jól jövedelmezett.

*** Aratás.** A mai nappal vidékünkön az aratás kezdetét vette.

*** Gazdasági térkép-keresőknek** jelezhetjük, hogy a m. kir. földm., ipar és keresk. miniszterium egy térképet adott ki, mely hazánk állat-tenyésztését, gazdasági szakoktatását, rendőri szervezetét s a t. tünteti elő. Mutatja azt is, hogy melyik vidéken mily fajta állatokat tenyésztenek, s merre van azok hajtásának fő- és mellékutja? E mellett az egész nagy térképnek ára alig 5 frt. Megrendelhető a könyvkereskedések útján is.

*** Csodatevő zsidó rabbi.** A szomszéd bácsmegeyi Stancsics faluból a következőket írják a „Pesti Napló”-nak. Az Alföldön egy orosz-lengyel rabbi jár kel idestova, ki „csodatevő szentnek” adja ki magát. Csálja a zsidókat, ami ugyan magában véve nem nagy baj. Ha engedik magukat rászédetni, ám az az ő dolguk. Figyelemre méltó azonban az a körülmény, hogy az emittet rabbi piszkója a magyar nemzetet és a magyar nyelvet, mert az ő szemében csak a magyar kegyelemre ami zsidó. Azért is prédikálja az ő hitsorsosainak, hogy ne engedjék gyermekeiket az ocsmány magyar nyelven taníttatni, hanem tanítsák őket kizárólag zsidóul. A csodatevő rabbi nem eszik húst, hanem csak tejjel taplakozik. (?) — Hogy igazi szentnek mutassa be magát, éjjel „tanul” (?), nappal pedig alszik. A zsidó nép processiókat intéz hozzá. Egy magtalan nő gyermekeket kért tőle. — Egy másik fiának egészsége érdekében esdekelt. Ismét egy másik fiának a katonaságtól való megszabadítását kérte. A rabbi megadotta a segedelemért folyadékokat egy bizonyos pénzösszegnek lefizetése mellett, — és ime: a magtalan nő teherbe esett, a beteg egészséges lőn és a rekruta megszabadult! E csaló oly nagy hírből áll, hogy községünknek előtelekre hajlandó zsidósága, ahitozva várja őt. A szent ferfi csakugyan meg is érkezett és az utobbi szombatn másfelőri prédikációt mondott, melyben a zsidó iskolákat s azok tanítóit csúfolta ki, amivelhogy azokban a zsidó nyelv helyett magyarul tanítanak. A csodatevő szent szép alakú férfiú, roppant szakállal és kontyval. Krajczárokat meg hatosokat nem fogad el, hanem csak forintos bankót, mert — ugymond — a papir nem pénz! Az elemi csapatokat, a vizárt, Isten büntetésének nevezi, melyet az azért bocsát reánk, mivel a zsidók a „gojím”-ekkel (keresztényekkel) érintkeznek. A nők ellen is otromba kifejezésekkel élt s oly ocsmány szavakat ejtett, hogy többen kénytelenek valának a zsinagógából távozni. Eddig a „P. N.” — Egyéb budapesti német kiadású igen tisztelt collegáink pedig nem igen siettek a csodatevő zsidó rabbirol hasábjait megfőtteni. Hanem hát cselekednek csak katolikus vagy más felekezetű magyar pap ilyes rabbi-ságokat, ugyancsak volna ám akkor hadd el hadd!

*** Mihálovics bíbornokról** impertinens comunique-t hoz mult csütörtöki 175-dik számában a két krajezaros „N. Wiener Abendblatt.” A jeles főpap hazánkfa és megyei földink iránti mely tiszteletünkkel fogva, lehetetlen ama bécsi zsidólap impertinentiáira nem reflectálnunk. Ugyanis azt fecsegi többi közt az „Abendblatt”, hogy a pápa ugyancsak megjárta Mihálovicsfal, midőn őt bíbornokká kinevezte; mert a kinevezés utáni napon bizodalmas helyről közelebe lett a papavál, hogy az új bíbornok temesvári plebánusi hivataloskodásának egész időtartama alatt szabadkőmives és az ottani paholy elsőrendű dignitariusa volt. A mennyiben a „N. Wiener Abendblatt” e hirt azon szembeszökő tendenciával hozza kapcsolatba egy országos állásu papi ferfiavál, kit „bíbornok nagymesterének” meg „creaturának” is titulál, hogy őt ironiája elével a közönség előtt denuntálja és meggyalázza: kötelességünknek tartjuk a bíboros főpapot igen közelről ismerő s lapunkhoz is közel álló egyházi és világi egyének legilletékesebb tanúsága alapján ezennel kijelenteni, hogy Mihálovics soha sem volt szabadkőmives vagy szabadkőmivesi dignitarius, a szabadkőmivesek titkos társulatával soha semmiféle összeköttetésben sem állott. A „N. Wiener Abendblatt” emittet közleménye tehát hazug kóholumány; sőt, amennyiben azt szemmel láthatólag rágalmazásképen hozta forgalomba, alaváló arczatlanság is. Ugyanezt kell mondanunk a fentebbi koholmány folyamában felhozott abbéli buta vagy malitiosus állításáról, miszerint a pápa Haynald érsekünket, ki a romai curiánál most is mint mind „persona gratissima”, egyremásra „Haynau-nak” nevezte, és a magyarországi püspöki javak confiscációjá iránt óhaját nyilvánította volna. Szolgálaton ez helyreigazító tudomásul azon lap-társainknak is, kik a „N. Wiener Abendblatt” közleményét becses hasábjaiikon netán reprodukálták.

*** Ritka földtani tünemény Erdélyben.** Graf Degenfeld Lajos kiküldi birtokáról csodalatos hirt vett. A levél Szász-Veszcsözsről van kellezve mult hó 1-ről; küldője a következőkben értesíti gr. D. ottani birtokost a földén történt szerencselenségekről: „Szőlőhegyünknek egy harmada a szó teljes értelmében elsüllyedt, egy másrésze pedig elcsuszott; a lesüllyedt rész helyén egy nagy tó kepződött. A hegyoldalból 10—12 ölyyi szélességben jelenleg is folytonosan foly ki a föld, mint az olvasztott szurok; egy másik tagunk mindket oldalon elfolyt, s meg most is folyik, mintegy 150 hold teljesen oda van. — Azok a magas nagy hegyek, az akáczerdön innen és tul beköltöztek a völgyekbe. A kaszáló is több helyen süllyed, ugyszintén az erdőnek is egy derek része. A marhák legeltetésével vagyunk nagyon megakadva, mert nem lehet őket behajtani azokra a helyekre, hol itt-ott egy állapotban maradt egy-egy kevés legelőhely. Négy darab marhánk nyakig süllyedt az omladásba, kötelekkel kellett kihúzni a habarcsból. — Az egész hely alakja megváltozott a meiyedésekből hegyek alakultak, s a hegyekből mely gödrök. Nagy tavak kepződtek a hegyeken. A helység szőlőjének is nagy része (40 hold) részben elcsuszott, részben elsüllyedt; a mezőkön is mindenütt csak pusztulást látni. A szőlőkben egész táb-

lák vannak elsüllyedve; a karónak az a vége, mely a földben volt, most ég felé áll, s egy tabla két ölyni mélyre ment a földbe, s helyen most hat ől zseles és tizenkét ől hosszú támadt, egy másik tablának a felső része mozdult meg, s a szabalyos meredeken egy nagy duczot nyomott fel s azt a szomszéd tabláiig berepesztette. Mind e károk három hónapig szakadatlanul hulló eső okozta s a pusztulás oly borzasztó, hogy — mint a levél írja — a legnagyobb részét sohasem lehet helyrehozni.

*** Mindazon jogügyletekre** s vagyonaátruházásokra néve, melyek július 1-től kezdve illetek-megszabás végett bejelentetnek, az ille-tékkiszabási hivatalok székhelyén kívül levő külső adóhivatalok egy pénzügyminiszteri rendelet által a számlafejtekonyi vezetésé alól felmentettek, s azzal ezen időponttól kezdve a szabatosb kezelés czéljából szintén az ille-tékkiszabási hivatalok bizáltak meg.

*** Amerikaiasan.** A quincy-i lelkészhez beallit a napokban egy ifju pár összeketés végett. Mitan a szeriatársnak vége volt, a boidog vőlegény egy huszdolláros bankjegyet nyujtott át a tisztelendő urnak, hogy abból faradságaért 3 dollárt vonjon le. A pap e pezar jutalomtól elragadtatva sietett 17 dollárt visszaadni, mire az ifju pár elta-vozott. Mennyire csodálkoztak azonban az ur szolgája, midőn egy kereskedő ama felvilágosítást adta neki, hogy a huszdolláros bankó hamis, végre midőn szakácsnője elbeszélte, hogy a fiatal asszony, alighogy kijött a templomból, egy házugba vonult, ott levete mennyasszonyi ruháját s lett belőle — egy tisztességes fiatal ember.

*** A sultánnal való komázás** után-zasra kapott. Bathory Ferencz kassai lakos Huszni beyt, a ki a küldöttséggel itt járt Magyarországon, szólította fel gyermekehez keresztapaságra. Huszni beci a kérest kész örömmel teljesítette s komájának szép levelében válaszolt. — Így szoknak össze a jámbor keresztény apak a pogány komákkal, a mi elég gondot fog adni némely — papnak. „E.”

*** A budai sorsjegyek** huszonegyedik húzásánál következő nagyobb nyeremények huztak: a 20000 ftnyi főnyeremény a 6540. sz., a 10000 ftnyi nyeremény a 33.158. sors-jegyre esett; a 2—2000 ftnyi nyereményt nyerték 45793, 10606, 39404, 46758, 36694, 100—100 ftrot nyertek 13787, 1858, 26792, 16353, 3712, 26837, 48226, 15986, 40342, 9757, 4847, 47547, 2669, 4261, 1921, 4933, 43721, és 35510. Ezekon kívül még 375 db. 60—60 ftnyi nyeremények soroltattak ki. A nyeremények kifizetése a fővárosi házi pénz-tárnál f. évi deczember 15-én kezdődik. — A jövő húzás 1878. június 15-én történik.

*** Gyermekrablás.** Nyiregyházan, mint a „Szabolcsmegeyi Közlöny” írja, a napokban oláhzigányok kovályogtak az utcán s a piac kellő közepéről raboltak el egy három éves leánykát. — Anyja a piacra zóldséget hozott árulni s a míg a határolt a kosarakat a földre helyezte, gyermeke eltűnt s oda van mind e mai napig.

*** Az árviz által** Aradon, mint az „Al-föld” írja, az épületekben okozott károk, az ezek felvételére kiküldött bizottság által szak-értők alkalmazásával összeallított kimutatás szerint 38958 frtra rugnak; összeomlott 49 ház és 7 mellékeület, részben összeomlott 25 ház és 3 mellékeület, nagyobb mérvben megrongáltatott 49 ház, 5 mellékeület.

*** Egy zivatar következményei.** A „Times” egy távirata jelenti Észak-Ameriká-ból. Junius 4-én d. u. fel négy órakor egy ugynevezett tornadó (forgószéllel járó zivatar) tönkre tette a virágzó Monet Carmol városát. A zivatar mindent elseper, a mi útjába esett. Harom templom, két keresztelőségi, két iskola, a törvényszék és 120 más ház teljesen rommá tétetett. A romok közt tűz támadt, mely éj-félig pusztított, 23 személy agyonütötött vagy megégett és 40 súlyosan megsebesült, 20 személynék meg eddig semmi nyoma.

*** Prágai botrány.** A prágai „Czech” újság szerkesztője — ki újabb idő óta a toll mellett revolvert tartogat irósztalán, folyó hó 19-én kellemetlen meglepetésben részesült. — Javában dolgozgatott, midőn irodájába elött egy csapat fiatal ember gyülekezett össze, kik az ablakokat beverék és teliver csehes voltak. „Veszzen a pápa” és „Eljen a czár” kiáltá-sokkal kívántak igazolni. Mitan az megtör-tént, a „Czech” czegetábláját akartak lerantani és a kaput betörni azon elhatározott szándék kijelentésével, hogy mindjárt a készen tartott revolverekre is kerül a sor. Hanem ebben a rendőrség akadályozta meg, mely neszté véve a dolognak, a helyszínére sietett. Kár, hogy mire odaért, a fiatal vitézeknek már csak nyom-maira akadt — néhány futykos alakjában. Egy-előre tehát ezeket helyezték őrizet alá.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Újság” július 1. száma következő tartalommal jelent meg: Török te-metés: Kabuli pasa temetése Konstantinápoly-ban (képpel) Erdőy Bélától. — Déryné napló-jából: A menyasszonyi ruha; a kérő; a leg-keserűbb feladat. — A torpedók az újabbkori háboruban (14 torpedó és torpedóhajó rajzával). — „Servadac Hector kalandos vándorlása a naprendszeren át.” Verne regénye (2 képpel). — Bem kardja az orosz czár zarskoe-zelői

fejeletében (képpel). — A kozák lova és hadi felszerelése (képcsoportozattal). — Hogy ment Guyon Komáromba? — Irodalom és művészet stb. rendes rovatok.

A „Vasárnapi ujság” előfizetési ára negyedévre 2 forint; a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 forint. — A „Képes Néplap” legolcsóbb hetilap a magyar nép számára évnegyedre 50 kr. E hetilapok valamennyikének előfizetői a „Háboru-Kronika” című új képes hetiközlöny évnegyedre 50 kr-ért rendelhetik meg.

TÖRVÉNYTEREM.

A n.-becskereki e. f. kir. törvényszék f. é. július 7-ik napján megtartandó nyilvános ülésben a következő polg. perek foglaltak előadást:

Előadó: MIHAJLOVITS SÁNDOR, kir. törv. bír. 2665 sz. ex 1877. — Jovanov Pajának, Zority Arsza és társai mellezei lakosok elleni örökösödési iránt. 3393 sz. ey 1877. — Bosnyák Danilonak, — Bosnyák Steva mellezei lakos ellen — 517 frt. 62 krajka kártérítési per. 4143 sz. ex 1877. — Fischer és Löwy özvegy Zsvojnov Máxa jogutoda ellen — közösség megszüntetés iránti per.

3385 sz. ex 1877. — Janko Mákra és társainak Boskov Jotza mellezei lakos elleni örökösödési per.

NYILTTÉR.*)

Nyilvános köszönet.

Alulírt halás szívével mond köszönetet nagyságos Steinbach Antal tanfelügyelő urnak azon megbecsülhetetlen nemes tetteért, mely legfőnyesebb bizonyítékát képezi könyörülő emberszeretetének. Megszámlálhatatlanok ugyan

* Az e rovat alatt közölt cikkekért nem vállal felelősséget a szerk.

azon tettei, melyek az embernek különösen becsületére valnak, de mégis első helyet foglal el ezek közt az, melyet most elmondandó vagyok.

Főntvezetett halhatatlan emlékü ur engem mint anyátlan árvát fölkarolván s számtalan aldozattal járatta velem iskoláimat. Az egész idő alatt a szükséges élelem, — ruházat — és taneszközökről folyton ő gondoskodott.

Mindezen meghálálhatatlan tetteiért fogadja csekély személyem végtelen halaját és nagyrabecsülését.

Schäffer Sándor, tanítójelölt.

H I R D E T É S E K.

4486. sz. k. i. 1877. **Hirdetmény.** (165—3.1)

Alulírt hivatal részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az előfogatni szolgálmány f. évi július 22-én délután 3 órakor, a városháza tanácsstermében tartandó nyilvános árlejtés útján, három egymás után következő évre azaz 1877. évi augusztus 15-től 1880. évi augusztus 14-ig terjedő időre berbe fog adatni.

Erről a vállalkozni szándékozók azzal értesítetnek, hogy az erre vonatkozó feltételeket a hivatalos órákban az árlejtés napjáig a városi számvevőségénél minden nap megtekinthetik.

A polgármesteri hivatal N.-Becskeréken, 1877. évi július 3-án.

Kulifay Lajos, polgármester.

3496. sz. 1877. **Árverési hirdetmény.** (163—3.1)

A nagy-becskeréki e. f. kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Kovacsics Tamás török-becsei lakos végrehajtatonak Neatnicza Kuzman, Malugits György és Davidovits Pánta franyovai lakosok végrehajtást szenvedők elleni 456 frnyi tőke követelése és járuléka iránti végrehajtási ügyében a franyovai 926. sz. tjkönyvben A. I. alatt felvett 500 frtra becsült ház, udvar és kertből és az ugyanott A. II. alatt foglalt 914 frtra becsült egész tartalek telek negyedéből álló Neatnicza Kuzman tulajdonánál továbbá a franyovai 401. sz. tjkönyvben A. I. alatt felvett ház, udvar és kert 75 frtra becsült negyedéből az ugyanott szinte A. I. alatt foglalt egész urhéri telek 1128 frtra becsült negyedéből az ugyanott II. alatt foglalt fél tartalek telek felének 532 frtra becsült negyedéből az ugyanott A. III. alatt foglalt tartalek földek 266 frtra becsült negyedéből és az ugyanott A. I. alatt foglalt 1620. részlet-számú szőlő 16 ft. 50 krra becsült negyedéből álló Malugits György tulajdonánál felvett ingatlanok az 1877. évi július 27-ik napján délelőtti 9 órakor mint első, és augusztus 28-ik napján délelőtti 9 órakor, mint második határidőben Franyova községében megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fognak u. m.:

1-ször. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtokok nem fognak eladatni.
2-ször. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 5% vagy 25 ft., illetőleg 70 ft. 70 krt., 3 ft. 75 krt., 56 ft. 40 krt., 26 ft. 60 krt., 13 ft. 30 krt. és 82 krt. készpénzben a kiküldött kezéhez letenni.
3-ször. Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben és pedig az első részletet leütés után azonnal a második részletet az árverési naptól számítandó egy hónap alatt a harmadik részletet ugyanazon naptól számítandó két hónap alatt a két utóbbi vételári részlet után az árverés napjától számítandó 10% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál előre kieszakóztalt utalvány alapján a nagy-becskeréki m. kir. adó-mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.
A bánatpénz az első részletbe fog beszámítottani.
4-ször. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tűzkar ellen biztosítani.
5-ször. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.
6-ször. A tulajdonjog bekeblezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.
Az átruházási költségek vevőt terhelik.
7-ször. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsátatni, és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál nyujtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítottatni.
Végül felszólítottanak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen törvényszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetők végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsek be, ellenkező esetben Dr. Stassik Ferencz nagy-becskeréki ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.
Kelt a nagy-becskeréki e. f. kir. törvényszék mint telekkönyvi osztályának, 1877-ik évi május 5-én tartott ülésében.

3206. sz. 1877. tkv. **Árverési hirdetmény.** (157—3.3)

A nagy-becskeréki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a nagy-becskeréki városi pénztár mint végrehajtatonak Joannovits Katalin n.-becskereki lakos végrehajtást szenvedők ellen 7000 frt. követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a végrehajtást szenvedettől lefoglalt s összesen 376 frtra becsült különféle szobabútorok valamint a nagy-becskeréki 473. sz. tjkönyvben 520. házszám a. foglalt 10000 frtra felbecsült két épület, és udvarból álló Joannovits Katalin tulajdonánál felvett ingatlan az 1877. évi augusztus 13-ik napján délelőtti 10 órakor mint első, és szeptember 13-ik napján délelőtti 10 órakor, mint második határidőben, az ingókra nézve a helyszínén az ingatlanra nézve pedig ezen kir. telekkönyvi hatóság hivatali helyiségében megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1-ször. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem fog eladatni.
2-ször. Árverezni kívánók a végrehajtató kivételével ki bánatpénz nélkül árverezhet tartoznak az ingatlan becsárának 10% készpénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.
3-ször. Vevő köteles a vételár három egyenlő részletben, és pedig az első az árverés számítandó egy hó alatt, a másodikát ugyanazon naptól számítandó két hónap alatt, a harmadikát ugyanazon naptól számítandó három hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokba lépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál előre kieszakóztalt utalvány alapján a helybeli kir. adó- mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.
A bánatpénz az első részletbe fog beszámítottani.
4-ször. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tűzkar ellen biztosítani.
5-ször. Az árverés után a vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

3270. sz. 1877. **Árverési hirdetmény.** (161—3.2)

A n.-becskereki e. f. kir. tszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a cs. kir. ált. osztrák föld-hitelintézet végrehajtónak, Fritz András verseczi lakos mint gyám által képviselték k. Baró Radossevich Tivador és Radossevich Lajos végrehajtást szenvedők elleni végrehajtási ügyében a velika grédei 118 sz. tjkvben 1—4 sorszám alatt, úgy a Neuzina község 401. sz. tjkvben 1—30 sorszám foglalt 250000 valóságos ezüst frtra becsült nemesi birtok, az azon fekvő 24 összeirási számú ház, udvar, kert, szántóföldek, legelő, rét s tartozékai az 1877. évi július 20-án délelőtti 10 órakor mint első, és augusztus 22-ik napján délelőtti 10 órakor mint második határidőben a horvát-neuzinai községében megartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog u. m.:

1-ször. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem fog eladatni.
2-ször. Az árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 25000 frtot készpénzben vagy állam papirokban, vagy a cs. kir. szab. ált. osztrák föld-hitelintézet zálogleveleiben a hivatalosan jegyzett árfolyam szerint a kiküldött kezéhez letenni.
3-ször. Vevő köteles az árverés napjától számítandó 4 hét lefolyása alatt igazolni, hogy a cs. kir. szab. ált. osztrák föld-hitelintézet követeléseit járulékaival együtt teljesen fedezte. — vagy pedig hogy a tőke hátralék kamat és mellékjáruléka lefizetése mellett a kölcsön további meghagyása végett egyezkedett.
4-ször. A letett bánatpénznek úgy a cs. kir. szab. ált. osztrák föld-hitelintézetnél tett fizetések leszámitása után fennmaradt hátralék az árverés napjától számítandó 3 hónap alatt 6% kamattal együtt a kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál fizetendő.
5-ször. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.
6-ször. A tulajdonjog bekeblezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.
Az átruházási költségek vevőt terhelik.
7-ször. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsátatni, és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az utóbbi becsáron alul is eladatni fog.
Felhivatnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál nyujtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítottatni.
Végül felszólítottanak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen kir. törvényszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetők végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsek be; ellenkező esetben Zsiros József ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.
Kelt Módoson a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságánál 1877. évi június 22-én.

Felelős szerkesztő: Balás Frigyes. Főmunkatárs: Dr. Szentkláray Jenő. Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskeréken.

6-ször. A tulajdonjog bekeblezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.
Az átruházási költségek vevőt terhelik.
7-ször. A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsátatni, és csupán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.
Felhivatnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál nyujtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítottatni.
Végül felszólítottanak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen tszék székhelyén, vagy annak közelében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetők végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsek be, ellenkező esetben Jankovits Pál ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.
A nagy-becskeréki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság, 1877. évi május 5-ik napján tartott ülésében.

5075 sz. ajk. 1877. **Hirdetmény.** (160—3.2)

A temesbegavolgyi vízszabályozási társulat a zichyfalva—n.-margittai és szent-jános—n.-margittai országon a Rojga csatornán építendő jármás fahidak tervezetét bemutatván, ezek az 1871. évi 39. t. cz. 12. §-ához képest a torontalmegyei zichyfalvai szolgabírósgnál f. évi július 1-1-jétől bezarólag folyó évi júliushó 30-dikáig közszemlére kitétetnek.
Míról az érdekelttek oly felhívással értesítetnek, hogy az ezen munkálatokra vonatkozó netani nyilatkozatukat esetleg felszólamlásukat fonnebbi határidő alatt a zichyfalvai szolgabírósgnál nyujtsák be.
Temesvárótt, 1877. évi június 23-án.
Az alispán helyett: Dobó László, főjegyző.

2572. sz. 1877. **Pályázat.** (162—2.2)

Az alulírott szolgabírói hivatalnál egy 1 frnyi napi díjjal egybekötött díjnoki állomás betöltendő.
Az ezen állomásra pályázni szándékozók, kiktől az íródi teendők körüli jartársaság kívül meg a magyar nyelvnek iras-olvasásbani tökéletes ismerete is megkivánatik, — felhivatnak, hogy eddigi alkalmazatukról szóló bizonyítékaikkal ellátott folyamódványaikat — ha lehetséges személyesen — f. évi június 30-ik az alulírott hivatalnál terjesszék be.
Kelt az antalfalvai kerül. szolgabírói hivatalnál, 1877. évi június 18-án.
Stojánovits Vazul, szolgabíró.

189. sz. köz. 1877. **Pályázat.** (158—3.3)

A tekint. megyei bizottságnak mult 1876. évi nov. 20-án 426. sz. a. kelt határozatával Ernestszaha, Román-Szárcsa, Német-Szárcsa, Szerb- és Horvát-Neuzina község — Német-Szárcsa székhelyvel egy orvosi körbe osztottat.
Az 1876. évi XIV. t. cz. 43. és 144. §§-hoz képest ezen körörsi állomás választás utján betöltése f. évi július 8-án délelőtti 8 órakor a körörsi székhelyen azaz Német-Szárcsa községében fog eszközöltetni; az egyes látogatásért a községi testület határozatával megállapított díjakon kívül, a fentisített bizottsági határozat értelmében az évi rendes fizetés 600 ft. tesz.
Felhivatnak újólag ennélfogva a pályázni kívánók hogy kellően felszerelt folyamódványaikat a választási megelőző napig alulírottánál nyujtsák be.
Kelt Módoson, 1877. évi június 7-én.
Zsupunszky Vladimír, szolgabíró.

A „nagy-becskeréki casino-társulat” f. évi július 8-án délelőtti 10 órakor saját helyiségeiben tartandja

rendes közgyűlését,

melyeni megjelenésre a t. cz. tag urakat tisztelettel meghívja.

A napirend tárgyai:

1. Számvizsgáló bizottság jelentésének beterjesztése.
2. Az 1877. évi költségvetésnek megállapítása.
3. A tisztikar és választmányának, úgy a számvizsgáló küldöttségnek az 1877. évre leendő megválasztása.
4. Az alapszabályok megváltoztatása iránt benyújtott indítvány és netaláni indítványok.

(164—1.1) **Az igazgatóság.**

Indítvány

igazgató

Tekint. hogy az országban pusztuló gazdasági helyzet miatt a magyar nemzet gazdasági érdekeinek védelmére és a nemzetgazdaság megerősítésére a kormányzatnak az országgyűlési határozatok alapján a gazdasági életben fellépni kell. A jelenlegi helyzetben a magyar gazdaság súlyos veszélyben van, és a kormányzatnak azonnali intézkedéseket kell tennie a helyzet megfordítására. A jelenlegi gazdasági helyzetet a kormányzatnak az országgyűlési határozatok alapján a gazdasági életben fellépni kell. A jelenlegi helyzetben a magyar gazdaság súlyos veszélyben van, és a kormányzatnak azonnali intézkedéseket kell tennie a helyzet megfordítására.

Mindezek

Mindezek a körülmények miatt a kormányzatnak azonnali intézkedéseket kell tennie a gazdasági életben fellépni kell. A jelenlegi helyzetben a magyar gazdaság súlyos veszélyben van, és a kormányzatnak azonnali intézkedéseket kell tennie a helyzet megfordítására.

A lakosok

A lakosok érdekeinek védelmére a kormányzatnak azonnali intézkedéseket kell tennie a gazdasági életben fellépni kell. A jelenlegi helyzetben a magyar gazdaság súlyos veszélyben van, és a kormányzatnak azonnali intézkedéseket kell tennie a helyzet megfordítására.